

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 318/2024-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Milanom Kuzmom, Floriánska 16, Košice, proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3Tos/213/2023 z 21. novembra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 15. marca 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Tiež navrhuje zrušiť namietané uznesenie a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a priznať náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ spoločne s ostatnými spolupáchateľmi, maskovaní v kuklách a s baseballovými palicami vnikli do vopred vytipovaného domu, v ktorom mali poškodených napadnúť zbraňami a následne poškodenú aj zaviazať lepiacou páskou a odcudziť finančnú hotovosť cca 90 000 eur. Rozsudkom Špeciálneho súdu sp. zn. PK-2Tš/17/2005 zo 17. septembra 2007 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Toš/10/2017 z 27. októbra 2009 bol sťažovateľ uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu lúpeže podľa § 234 ods. 1, 2 a 3 Trestného zákona (ďalej len „TZ“) formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 TZ, tiež trestného činu porušenia domovej slobody podľa § 238 ods. 1 a 3 TZ formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 TZ a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 12 rokov so zaradením na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia.

3. Sťažovateľ sa návrhom z 1. augusta 2023 domáhal podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody. Okresný súd Trnava (ďalej len „okresný súd“) uznesením sp. zn. 104PP/16/2023 z 21. septembra 2023 sťažovateľa z výkonu trestu odňatia slobody podmienne prepustil so skúšobnou dobou v trvaní 5 rokov. Krajský súd na sťažnosť prokurátorky namietaným uznesením zrušil uznesenie okresného súdu a žiadosť sťažovateľa o podmienne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

4. Sťažovateľ argumentuje, že závery krajského súdu nespĺňajú základné požiadavky kladené ústavným súdom pri posudzovaní jeho návrhu na podmienne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Uvádza, že krajský súd do posúdenia jeho predpokladu viesť riadny život v budúcnosti zahrnul jeho predchádzajúcu kriminálnu minulosť, čo je podľa jeho názoru v rozpore s uznesením ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 71/2021. Tvrdí, že riaditeľ ústavu na výkon trestu odňatia slobody v hodnotení skonštatoval splnenie podmienok pre jeho podmienne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Namieta, že krajský súd sa stanoviskom riaditeľa nezaoberal a pri rozhodnutí na neho neprihliadol. Ďalej uvádza, že krajský súd nezohľadnil jeho bývanie (u matky) a zamestnanie (v spoločnosti Ares 69 s. r. o. v Bratislave), pričom tieto faktory sú dôležité pri rozhodovaní o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, odkazujúc na nález ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 36/2022. Podľa jeho názoru mu krajský súd nedal návod na to, aké konkrétne zmeny od neho očakáva, aby bolo jeho návrhu na podmienne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vyhovené.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. K dôvodom ústavnej sťažnosti atakujúcim uznesenie krajského súdu ústavný súd uvádza, že Trestný zákon ustanovuje tri podmienky na podmienne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Prvá z nich spočíva vo vykonaní zákonom ustanovenej časti uloženého trestu odňatia slobody. Druhá podmienka sa orientuje na zhodnotenie správania sťažovateľa v doterajšom výkone trestu z hľadiska toho, či preukázal polepšenie. Napokon tretia podmienka upriamuje pozornosť na budúcnosť, konkrétne na to, či od sťažovateľa možno očakávať, že po podmienenom prepustení povedie riadny život. Prvá podmienka je z pohľadu vyhodnotenia jej splnenia exaktne merateľná a má paušálnu povahu. Svojou povahou teda nie je spôsobilá zohľadniť individuálne pomery odsúdeného. Druhá a tretia podmienka už vykazujú výlučnú orientáciu na osobné pomery dotknutej osoby. Popísané podmienky musia byť splnené kumulatívne, čo znamená, že ak čo len jedna z nich nie je splnená, k podmienenému prepusteniu dôjsť nemôže, aj keby ostatné dve podmienky splnené boli (III. ÚS 257/2023, III. ÚS 192/2023).

6. Ústavný súd konštatuje, že neexistuje ústavou zaručené základné právo na to, aby bolo žiadosti odsúdeného o podmienne prepustenie vyhovené. Posúdenie splnenia zákonných podmienok je podľa rozhodovacej praxe ústavného súdu vecou sudcovskej úvahy. Je teda na všeobecnom súde, aby skúmal a posúdil, či sú splnené zákonné podmienky pre vyhovenie žiadosti, a svoje úvahy v danom smere riadne odôvodnil (II. ÚS 222/2019).

7. Ústavný súd poukazuje na svoj ustálený právny názor, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho (sťažnostného) súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie (sťažnostné)

konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Už uvedené závery zahŕňajú aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (prvostupňového, ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09). Vychádzajúc z uvedeného právneho názoru, ústavný súd v potrebnom rozsahu preskúmal právne závery krajského súdu, ako aj okresného súdu.

8. Okresný súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že sťažovateľ spĺňa formálnu podmienku na jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, pretože 4. augusta 2023 vykonal tri štvrtiny z nepodmienečného trestu odňatia slobody (§ 67 ods. 1 TZ). A rovnako spĺňa aj materiálne podmienky na jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. K splneniu prvej materiálnej podmienke okresný súd uviedol, že z hodnotenia ústavu na výkon trestu odňatia slobody nevyplývajú žiadne negatívne poznatky týkajúce sa správania sťažovateľa počas výkonu trestu odňatia slobody, pričom bol počas výkonu trestu šesťkrát disciplinárne odmenený. Sťažovateľ vykonával trest v ústave na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia, pričom aktuálne vykonáva trest v ústave na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Okresný súd bol toho názoru, že sťažovateľ svojim správaním preukázal polepšenie. K splneniu druhej materiálnej podmienky okresný súd konštatoval, že sťažovateľ má evidované až tri predchádzajúce odsúdenia, avšak tieto sú staršieho dátumu, a preto sa na neho hľadí, akoby odsúdený nebol. Počas dostatočne dlhého výkonu trestu odňatia slobody došlo podľa okresného súdu k náprave sťažovateľa a možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

9. Krajský súd sa s názorom okresného súdu v časti posúdenia splnenia druhej materiálnej podmienky na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nestotožnil. Krajský súd vzhľadom na osobu sťažovateľa a jeho kriminálnu minulosť uviedol, že nemožno dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Krajský súd k druhej materiálnej podmienke uviedol, že správanie sťažovateľa vo výkone trestu odňatia slobody je aktuálne na požadovanej úrovni, no nemohol opomenúť, že napriek skúsenostiam sťažovateľa s opakovanými výkonmi trestu odňatia slobody sťažovateľ opakovane porušil záujmy chránené Trestným zákonom. Uviedol, že *„v neprospech odsúdeného v prvom rade svedčia štyri záznamy z registra trestov, z ktorého tiež rezultuje, že odsúdenému boli v dvoch prípadoch uložené tresty odňatia slobody nepodmienečné, z ktorých bol podmiennečne prepustený, pričom ani možnosť, ktorá bola odsúdenému podmiennečným prepustením na nápravu poskytnutá, nevyužil a dopustil sa opätovne protiprávnej trestnej činnosti“*. Krajský súd dospel k záveru, že predchádzajúce trestné stíhania, odsúdenia ani uložené tresty, či podmiennečné prepustenia na sťažovateľa zjavne nemali požadovaný preventívny a resocializačný účinok, keďže mu nezabránili v ďalšom páchaní (najmä úmyselnej majetkovej) trestnej činnosti. Krajský súd vyhodnotil, že v prípade sťažovateľa prevažuje legitímna potreba ochrany spoločnosti pred recidivujúcimi páchatelmi trestnej činnosti.

10. Ústavný súd nevidí dôvod konštatovať neudržateľnosť názoru krajského súdu, že sklony sťažovateľa k porušovaniu zákona a k páchaniu trestnej činnosti nateraz prevyšujú nad ochotou žiť riadny a slušný život. Na sťažovateľa vzhľadom na jeho opakujúcu majetkovú trestnú činnosť možno hľadiť ako špeciálneho recidivistu, u ktorého trestná činnosť postupne gradovala. Sťažovateľ bol opakovane súdne trestaný (v roku 1996 a 2000), z výkonu trestu odňatia slobody bol už v minulosti podmiennečne prepustený a v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia sa dopustil ďalšej trestnej činnosti. So zreteľom na uvedené ústavný súd nemal dôvod konfrontovať záver, že

sťažovateľ v budúcnosti pravdepodobne nepovedie riadny život a že na završenie jeho nápravy je potrebné, aby vykonal celý trest odňatia slobody (porov. III. ÚS 192/2023). Zabezpečenie zamestnania v spoločnosti Ares 69 s. r. o. v Bratislave a bývanie u svojej matky po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody možno hodnotiť ako pozitívne okolnosti, avšak izolovane tieto nie sú dostatočné spôsobilé rozptýliť obavu, že v prípade podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody na slobodu bude sťažovateľ pokračovať v trestnej činnosti. V minulosti už raz manifestoval pripravenosť viesť riadny život v súvislosti s podmieneným prepustením, no dopustil sa ďalšej trestnej činnosti. Ochota sťažovateľa viesť riadny život bola v okolnostiach jeho prípadu v podstate len deklarovaná.

11. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti primárne namieta, že krajský súd nesprávne vec posúdil s odkazom na počet predošlých odsúdení sťažovateľa. Ústavný súd dodáva, že v prípade sťažovateľa to tak nebolo, keďže všeobecné súdy sa zamerali nielen na zhodnotenie počtu predchádzajúcich trestných odsúdení, ale tieto hodnotili v spojitosti s ďalšími okolnosťami. Rovnako sťažovateľ namieta, že krajský súd nezohľadnil hodnotenie riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody. Zmyslom podmieneného prepustenia ale nie je odmeniť odsúdeného za dobré správanie vo výkone trestu (IV. ÚS 581/2020), ako ani to, aby bol odsúdený za dobré správanie automaticky podmienenčne prepustený po uplynutí stanovenej doby bez zreteľa na účel trestu.

12. Ústavný súd sa so závermi krajského súdu stotožnil a dodáva, že v tejto súvislosti bolo potrebné posúdiť všetky okolnosti, ktoré súvisia s osobou sťažovateľa, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám a pravidlám, ako aj charakter spáchanej trestnej činnosti. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa nezistil žiadne signály arbitrárnosti či zjavnej neodôvodnenosti, ktoré by boli spôsobilé po meritórnom prerokovaní viesť k vyhovujúcemu nálezu. Preto ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júna 2024

Peter Molnár
predseda senátu